

P A S K A I D R O J U M A R A K S T S

Būvdarbu organizācija

Kaunatas vidusskolas sporta zāles pibūves rekonstrukcija Rāznas iela 17, Kaunatas pagasts, Rēzeknes novads

1. IEVADS

Darbu organizācijas projekta izstrādāšanai izmantoti tehniskā projekta materiāli:

- ģenerālpāns;
- arhitektūras risinājumi;
- Rēzeknes novada pašvaldības būvvaldes Plānošanas un arhitektūras uzdevums.

Projekta izstrādāšanai izmantoti šādi normatīvie dokumenti:

- Vispārīgie būvniecības noteikumi (1997.g 1.04. Ministru Kabineta noteikumi Nr. 112, sadaļa 5.5 „Darbu organizēšanas projekta ieteicamais saturs” ar izmaiņām);
- Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus (Ministru Kabineta noteikumi Nr. 92,25.02. 2003.g.);
- LR MK 17.02.2004. noteikumi Nr. 82 „Ugunsdrošības noteikumi”.
- LBN 310-05 „ Darbu veikšanas projekts”;
- LBN 304—03 „Būvdarbu autorizraudzības noteikumi”.

2. BŪVLAUKUMA ORGANIZĀCIJAS SHĒMA

Būvlaukums organizēts gruntsgabala robežās.

Uz būvniecības laiku Vidusskolas ēkas un dienesta viesnīcas teritoriju, kas tieši nepieciešama būvdarbu vajadzībām, paredzēts ierobežot ar 2 m augstu būvžogu no viegliem metāla vairogiem ar stieplu pinuma aizpildījumu. Žoga stabu ierakšana zemē nav pieļaujama. Stabu pamati jānovieto uz zemes.

Autotransporta kustības shēmu organizēt saskaņā ar lapu DOP-2.

Pie vārtiem tiek uzstādīta būvtāfele, kas noformēta atbilstoši Rēzeknes apbūves noteikumu prasībām.

Būvdarbu vadītāju telpas un strādnieku ģērbtuves paredzēts izvietot būvlaukumā no apbūves brīvajā laukumā. Sarga telpa novietota pie vārtiem, lai varētu kontrolēt iebraucošo un izbraucošo transportu. Būvlaukumā paredzēta vieta īslaicīgai materiālu uzglabāšanai.

Būvdarbiem nepieciešamā elektroapgāde un ūdensapgāde paredzēta no blakus ēkas inženiertīkliem. Būvlaukuma vajadzībām nepieciešamais elektrības daudzums – 200 kW. Būvdarbu laikā uzstādīt ūdens pieslēguma krānu ar speciāliem ieliktņiem, kas nodrošina ūdens ietaupījumu.

Būvniecības materiālu transportēšana uz būvlaukuma vietu ir paredzēta darba dienas stundās, kad ir vismazākā satiksmes intensitāte.

3. BŪVNICĪBAS APSTĀKĻI

Būvniecības apstākļi vērtējami kā optimāli projektā paredzēto darbu veikšanai.

Būvdarbu veikšanu apgrūtinās šādi faktori:

- esošo koku, krūmu un zālienu saglabāšana.

Pirms celtniecības darbu uzsākšanas, esošās apbūves apstākļos, galvenais būvuzņēmējs iezīmē un norobežo bīstamās zonas, kuras apzīmē ar drošības zīmēm un uzrakstiem saskaņā ar Darba aizsardzības likuma 25.panta 7.punktu, Ministru kabineta noteikumu [Nr.400](#) "Darba aizsardzības prasības drošības zīmju lietošanā" – nosprauž būvju asis vai iezīmē to robežas.

Bīstamo zonu noteikšanu veic atbildīgais būvdarbu vadītājs pirms darbu uzsākšanas. Saskaņā ar būvdarba vadītāja rīkojumu, tiek veikta būvdarbu veikšanas vietas norobežošana.

Strādnieku pārvietošanos pa skolas ēku saskaņot ar skolas administrāciju.

Gadījumā, ja būvdarbi tiks veikti mācību procesa laikā, paredzēt būvdarbu veikšanas zonu norobežošanu ar ģipškartona starpsienām vai plēvju sētu, precizēt uz vietas. Nepieciešamības gadījumā paredzēt papildus triecienizturīga materiāla karkasus un plātnes, lai aizsargātu trešās personas no traumām.

Fasādes apdares darbu veikšanai uzstādīt sastatnes, uz sastatnēm ierīkot aizsargsietu.

Būvlaukumā uzstādīt konteinerus būvgružiem. Izmantot būvgružu atkritumu caurules \varnothing 550 mm, ierīkot aizsargsietu.

Būvgružu atkritumu caurules.

4. BŪVDARBI

Būvdarbu organizācija paredzēta šādā secībā:

- būvlaukuma sagatavošana (būvžoga uzstādīšana, būvdarbu vadītāju un strādnieku vagoniņu novietošana);
- teritorijas inženiertehniskā sagatavošana;
- sastatņu uzstādīšana;
- būvlaukuma elektroapgāde;
- fasādes un cokola (sporta zāle) remonts;
- bēniņu daļas koka spāru remonts;
- ārējo sienu, cokola, pamatu (sporta zāle) siltināšana;
- bēniņu siltināšana;
- logu un ārējo durvju nomaiņa; jumta latojuma un seguma nomaiņa.

Visi darbi veicami saskaņā ar darbu veikšanas kalendāro grafiku, ko sastāda būvuzņēmējs un saskaņo to ar pasūtītāju.

Pēc būvdarbu pabeigšanas uzstādīt enerģijas sadales ekrānu. Ekrānam jābūt uzstādītam ēkā, redzamā vietā un tam jāuzrāda ēkas dienas un/vai mēneša enerģijas patēriņu un informāciju par laika apstākļiem.

5. VIDES AIZSARDZĪBAS PASĀKUMI

Paredzētie būvdarbi neradīs nevēlamu ietekmi uz apkārtējo vidi.

Saglabājamie koki būvniecības zonā jāaptin ar izturīgu materiālu vai jāapliek ar dēļiem, lai pasargātu tos no mehāniskiem bojājumiem.

Nav pieļaujama koku un krūmu stādīšana projektā neparedzētās vietā.

Šādi materiāli/ vielas netiks izmantoti ēkas būvniecībā:

- otrreiz pārstrādāti koksni saturoši produkti (piem., kokmateriāli), plastmasa, tērauds vai citi materiāli, par kuriem nav pavaddokumenta, kas apliecina, ka tie nesatur bīstamas vielas (kā noteikts valsts normatīvos);
- izstrādājumi, kas satur fluorogļūdeņražus (HFC);
- izstrādājumi, kas satur sēra heksafluorīdus (SF6);
- iekštelpu krāsas un lakas ar šķīdinātāju (gaistošie organiskie savienojumi, GOS ar maksimālo vārīšanās temperatūru 250°C) saturu augstāku par:
 - sienu krāsām (saskaņā ar EN 13300): 30 g/l (mīnus ūdens saturs),
 - citām krāsām ar patēriņu vismaz 15 m²/l pie 98% necaurredzamības: 250 g/l (mīnus ūdens saturs),
 - visiem citiem izstrādājumiem (ieskaitot krāsas, kas nav sienu krāsas un kuru patēriņš ir mazāks kā 15m²/l, lakas, koka lakas, grīdas segumi, grīdas krāsas un līdzīgi izstrādājumi): 180g/l (mīnus ūdens saturs).

Jāizmanto tikai tie būvniecības materiāli, kas parāda augstu savienojamību ar vidi un veselību saistībā ar šo materiālu ieguvī, pārstrādi, transportēšanu, izmantošanu un atkritumu apsaimniekošanu.

Būvniecībā izmantotajai koksnei jābūt likumīgi un no ilgpējīgiem avotiem iegūtai, ievērojot vides aizsardzības intereses.

GOS (Gaistoši organiskie savienojumi) emisijas no izmantotajiem būvniecības materiāliem nedrīkst pārsniegt attiecīgās vērtības, kas minētas Eiropas standartos, kas nosaka būvniecībā izmantoto materiālu pieļaujamo GOS emisiju līmeni EN ISO16000-9 līdz -11 vai ekvivalentu.

Būvdarbiem būtu jābūt tā plānotiem un veiktiem, lai trokšņa līmenis, kas nonāk līdz ēkas iemītniekiem vai apkārtnē esošiem cilvēkiem, ir tik zems, ka neapdraud veselību un ļauj gulēt, atpūsties un strādāt normālos apstākļos.

- Trokšņu samazināšana būvdarbu vietā
- Iekštelpu trokšņu samazināšana

Būvniecības materiālu transportēšana un otrreizējā pārstrāde

Otrreiz izmantojamo konteineru izmantošana, lai transportētu nepieciešamos būvniecības materiālus uz un no būvdarbu vietas, ir obligāta.

- Būvmateriālu piegādātājiem ir jāpieņem atpakaļ, jāpārstrādā un otrreiz jāizmanto būvmateriālu iepakojums.
- Jādod priekšroka preču pārvadāšanai ar transporta līdzekļiem, kas atbilst vismaz EURO 3 standartam, vai transporta līdzekļiem, kas izmanto alternatīvās degvielas (piemēram, biodegvielu).

Atkritumu samazināšana un apsaimniekošana. Būvuzņēmējam jāizmanto piemērotas metodes, lai samazinātu un pārstrādātu būvniecības procesā radītos atkritumus. Nepieciešams vismaz 60% pārstrādes (pēc svara).

6. BŪVDARBU KVALITĀTES KONTROLE

Pamatojoties uz LR MK noteikumu Nr. 112 "Vispārīgie būvnoteikumi" p.153 prasībām, par būvdarbu kvalitāti ir atbildīgs būvuzņēmējs. Būvdarbu kvalitāte nedrīkst būt zemāka par Latvijas būvnormatīvos, apbūves noteikumos un citos normatīvajos aktos noteiktajiem būvdarbu kvalitātes rādītājiem.

Būvdarbu kvalitātes kontrole ietver:

- būvdarbu veikšanas dokumentācijas, piegādāto materiālu, izstrādājumu, konstrukciju, ierīču, mehānismu un līdzīgu iekārtu sākotnējo kontroli;
- atsevišķu darba operāciju vai darba procesu tehnoloģisko kontroli;
- pabeigta (nododamā) darba veida vai būvdarbu cikla (konstrukciju elementa) noslēguma kontroli.

Pamatojoties uz LBN 304–03 "Būvdarbu autoruzraudzības noteikumi" 4.p., autoruzraudzība neatbrīvo pasūtītāju un būvuzņēmēju no atbildības par būvniecības darbu kvalitāti, par atbilstību būvprojekta prasībām un Latvijas būvnormatīviem.

7. DROŠĪBAS TEHNIKA

Lai nodrošinātu darba aizsardzības prasību izpildi atbilstoši Ministru Kabineta noteikumu Nr.92 (25.02.2003.g.) „Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus” prasībām, nepieciešams veikt šādus pasākumus:

- iecelt projekta vadītāju, kas būtu atbildīgs par projekta sagatavošanu, izpildi un izpildes uzraudzību visā projekta realizācijas periodā;
- iecelt darba aizsardzības koordinātoru projekta sagatavošanas posmā un projekta izpildes posmā;
- izstrādāt darba aizsardzības plānu;
- pirms būvdarbu uzsākšanas nosūtīt Valsts darba inspekcijai iepriekšēju paziņojumu par būvdarbu veikšanu;
- būvlaukumā redzamā vietā novietot stendu ar augstāk minēto informāciju.

8. DARBA AIZSARDZĪBAS PASĀKUMI

8.1. Organizatoriskie pasākumi

- Nodrošināt darbu vadītāju ar:
 - nepieciešamo dokumentāciju, teritorijas plānu un pievadceļiem;
 - būvobjekta tehniskiem rasējumiem;
- Sagatavot pavēles par atbildīgo personu, kas tiks iecelta un atbildēs par darba drošību, ugunsdrošību un elektrodrošību. Kopiju nodot Būvuzņēmējam.
- Sagatavot darba drošības žurnālu un veikt instruktāžu darba vietā ar atzīmi žurnālā:
 - par Objektā ceļamās ēkas un ar visiem celtniecības darbos nodarbinātām personām.
- Veikt drošības pasākumus, lai rekonstruējamajā ēkā netiktu veikti citi darbi un tās tuvumā neatrastos nepiederošas personas.

8.2. Tehniskie pasākumi

- Pie iebrauktuves vārtiem uzstādīt autotransporta pārvietošanās kustības shēmu pa teritorijas iekšieni.
- Uzstādīt brīdinājuma, norādes zīmes par draudošām briesmām.
- Atdalīt ar brīdinājuma zīmēm, barjerām transporta un gājēju ceļus.
- Nodrošināt, lai Objektā neatrastos nepiederošas personas.
- Atdalīt ar brīdinošām zīmēm, lentām, koka dēļu nožogojumiem esošo būvbedri.
- Aizbērt vai ar vākiem noslēgt citas šahtas, ja tādas ir.
- Stingri sekot, lai celtniecības darbus veicošie darbinieki, izmantotu individuālos darba aizsardzības līdzekļus, neatkarīgi no veicamā darba.
- Būvobjektā, kantora ēkā, jāatrodas pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanas aptieciņai, kā arī uzziņu un dažādu avārijas dienestu izsaukumu telefonu numuriem.

8.3. Riska novērtējums

- Darba vides riska novērtēšanu darbā ik dienu un ik mirkli, apzināti un neapzināti, veic gan darba devējs, gan nodarbinātie.
- Riska novērtēšana ir preventīva rakstura process ar mērķi – atklāt darba vidē esošos riska faktorus (problēmas), kas jau tagad apdraud vai nākotnē var apdraudēt nodarbināto drošību un veselību.
- Riska novērtēšanas rezultātā tiek identificēti darba vidē pastāvošie riski un noteikti nepieciešamie darba aizsardzības pasākumi, kas ir vērsti uz atklāto darba vides risku novēršanu vai samazināšanu.

8.4. Ņemt vērā iespējamus riska faktorus

- Darbu vadītājam stingri sekot visu drošības tehnikas pasākumu ievērošanai.
- Nodrošināt, instruēt klātesošos un iesaistītos darbiniekus – *pirms darbu sākuma izklāstīt dienas darbu uzdevumus un izskaidrot, pievērst uzmanību riska faktoriem.*
- Ēku ceļ no apakšas uz augšu, krītošie, kā arī atāķējušies celtniecības izstrādājumi – *bīstamo zonu norobežo ar nožogojumu, uzstāda brīdinājuma plāksnes.*
- Palielināts putekļu daudzums – *tehnisko iespēju robežās, laistīt ar ūdeni.*
- Strādājot ar atskaldāmiem āmuriem – liels troksnis – *lietot ausu aizbīdņus vai austiņas.*
- Ēku un būvju celtniecības laikā, to konstrukciju – sienu nestabilais stāvoklis – *ceļot ēkas, ņemt vērā noteikumu, ka dienas plānotos celtniecības darbus veic līdz tādām stāvoklim, kas izslēdz sienas daļu vai celtniecības materiālu pašnokrišanu.*
- Transporta kustība – *ātruma ierobežojums, kustības virziens un norādošās zīmes.*
- Cilvēciskais faktors – *instruktāžas, aizrādījumi.*

9. DARBA AIZSARDZĪBAS PLĀNS

9.1. Organizatoriskie pasākumi

- Transportlīdzekļu kustības shēma.
- Pavēles par atbildīgo personu.
- Instruktāžas veikšana Objektā. Jāiepazīstas ar celtniecības darbu plānu un darba apjomu, drošiem darba paņēmieniem.

9.2. Darba aizsardzības plāns

- Organizatoriskie pasākumi:
 - Nepieciešamā Objekta dokumentācija, Objekta plāni, tehniskā dokumentācija.
 - Pavēles par atbildīgo personu.
 - Instruktāža Objektā.
 - Pārvietošanās teritorijā.

- Bīstamo iekārtu glabāšana (skābekļa baloni).
 - Sanitāro noteikumu izpilde.
 - Tualetes telpas.
 - Ģērbtuves.
 - Ūdens – dzeršanai, higiēnai.
- Ugunsdrošības noteikumu ievērošana:
- ugunsdzēsāmie aparāti, stends;
 - ūdens ņemšanas vieta;
 - smēķēšanas vieta;
 - evakuācijas plāns.

9.3. Tehniskie pasākumi

- Nodrošināt un sekot, lai tiktu izmantoti individuālie aizsardzības līdzekļi: galvas ķiveres, jakas un darba apavus, cimdus, virves, drošības jostas (ja nepieciešams).
- Aizbērt vaļējās akas (ja tādas ir) ar smiltīm.
- Ja Objektā, iekšējo ceļu tuvumā, atrodas jaunceļamās ēkas būvbedre, pietiekošā attālumā (apmēram līdz 2m) ierīkot dēļu rievsienu. Atstarpi no piebraucamā ceļa malas līdz dēļu atbalsta sienai, piebērt ar smiltīm.
- Ierobežojumi – novilkt lentas, veidot norobežojošo sētu.
- Uzstādīt brīdinošos plakātus, norādes zīmes.
- Uzstādīt transporta kustības shēmu, zīmes.
- Veikt laistīšanu, putekļu izplatības novēršanai.

10. VIDES AIZSARDZĪBAS PRASĪBAS

Nr. p.k.	Prasība ievērot	Pasākumi	Atbildīgais par izpildi
1.	Nodrošināt likumdošanā noteikto prasību par troksni, tā ievērošanu.	1. Neveikt darbus ar paaugstinātu trokšņa līmeni pēc plkst. 20:00. 2. Nepieciešamības gadījumā, savlaicīgi informēt (rakstiski) blakus esošos iedzīvotājus par darbiem, kuru rezultātā paaugstinās trokšņa līmenis.	Darbuzņēmēja atbildīgā persona
2.	Nodrošināt, ka Objekta teritorija nav piesārņota un piegružota ar būvatkritumiem.	1. Konteineru savlaicīga pasūtīšana. 2. Pareiza būvmateriālu nokraušana un uzglabāšana. 3. Neatbilstošo materiālu uzglabāšana ģenerālplānā paredzētajā vietā. 4. No piegādātāja pieprasīt līgumu vai plānu par būvatkritumu apsaimniekošanu.	Darbuzņēmēja atbildīgā persona
3.	Izmešu gaisā rašanās.	1. Būvlaukumā pieļaujama tādas tehnikas darbība, kura atbilst likumdošanā noteiktajām prasībām un ir atbilstošā ekspluatācijas kārtībā.	Darbuzņēmēja atbildīgā persona

11. BŪVNICĪBAS ILGUMS

Būvniecības ilgumu nosaka Pasūtītājs, vienojoties ar būvuzņēmēju.

Izvērstu būvdarbu kalendāro grafiku sastāda būvuzņēmējs darbu veikšanas projektā. Darbaspēka, mehānismu un būvmateriālu plūsma tiek plānota tā, lai būvniecība iekļautos plānotajos termiņos.

Lai panāktu ražošanas līdzekļu efektīvu izmantošanu, būvniekam jāparedz šādi pasākumi:

- savlaicīga visu sagatavošanas darbu izpilde, lai nodrošinātu pamatdarbu racionālu norisi;
- jāplāno galveno būvdarbu mehānizācija un racionāla tehnoloģija;
- jāizmanto plūsmas metode būvdarbu tehnoloģisko procesu veikšanai;
- racionāli jāizvēlas brigādes un posma sastāvs katra būvdarba procesa veikšanai;
- jāieplāno vienmērīgs darbaspēka patēriņš visā būvniecības laikā.

12. BŪVDARBU NODOŠANA

Pēc būvdarbu pabeigšanas tiek novākti visi mehānismi, liekā grunts un būvgruži, kas radušies celtniecības laikā, kā no būvlaukuma, tā arī no tās pieguļošās teritorijas.

Sagatavot visus izpilddokumentācijas sarakstus un līgumā noteiktais izpilddokumentācijas komplektu skaits jānodod Būvuzņēmējam.

Sastādīja

G. Kiseļova

PIELIKUMI

DARBA AIZSARDZĪBĀ LIETOJAMĀS ZĪMES

4.1. degoša viela
vai ugunsbīstama
telpa

4.2. eksplozīva viela
vai sprādzienbīstama
telpa

4.3. toksiska viela

4.4. kodīga viela

4.5. radioaktīvā
viela vai jonizējošs
starojums

4.6. uzmanību,
pacelta krava

4.7. iekšējais
transports

4.8. bīstami,
elektrība

4.9. vispārēja

4.10. lāzera stars

4.11. oksidējoša

4.12. nejonizējoša

4.13. spēcīgs
magnētiskais lauks

4.14. uzmanību,
šķēršļi

4.15. uzmanību,
nelidzens

4.16. bioloģiskais
risks

4.17. zema
temperatūra

4.18. kaitīga vai
kairinoša viela*

4.19. eksplozīva
vide

4.20. sastatnes

4.21. uzmanību,
pakāpiens

4.22. uzmanību,
slidens

4.23. dziļš ūdens

4.24. zemējums

4.25. uzmanību,
krītoši objekti

4.26. augsta
temperatūra

4.27. uzmanību,
karsta virsma

4.28. uzmanību,
karsts tvaiks

6.1. jālieto
aizsargbrilles

6.2. jālieto
aizsargķivere

6.3. jālieto dzirdes
aizsardzības līdzekļi

6.4. jālieto
gāzmaska,
respirators

6.5. jālieto
darba apavi

6.6. jālieto
aizsargcimdi

6.7. jālieto
aizsargkostūms

6.8. jālieto sejas
aizsardzības
līdzekļi

6.9. jālieto
aizsargjosta

6.10. jālieto
respirators

6.11. jālieto
antistatiski apavi

6.12. jālieto
sejas maska

6.13. gājēju ceļš
(maršruts)

6.14. vispārīgā
rikojuma zīme (lieto
kopā ar citām zīmēm)

8.1. pirmās
palīdzības punkts

8.2. nestuves

8.3. sanitārā
apstrāde

8.4. acu skalošana

8.5. elpošanas
līdzekļi

8.6. pārsiešanas
līdzekļi

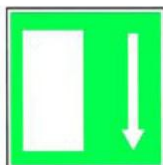
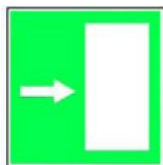
8.7. droša
pulcēšanās vieta

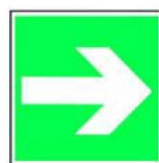
8.8. atdzīvināšanas
līdzekļi

8.9. tālrunis neatliekamās
medicīniskās palīdzības

9.1. papildizeja, ceļš, maršruts

Ugunsdzēsības
krāns

Ugunsdzēsības un
glābšanas kāpnes

Ugunsdzēsības
aparāts

Tālrunis
ugunsdzēsības un
glābšanas dienesta
izsaukšanai

Virzieni uz ugunsdzēsības iekārtu un līdzekļu atrašanās vietu

2.1. nesmēķēt

2.2. smēķēšana un
atklāta liesma
aizliegta

2.3. gājēju kustība
aizliegta

2.4. nedzēst ar
ūdeni

2.5. nav dzerams

2.6. nepiederošām
personām
kustība aizliegta

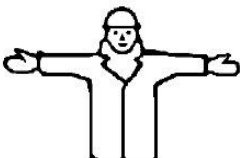

2.7. iekšējā
transporta
kustība aizliegta

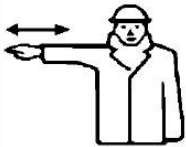

2.8. nepieskarties

KRAVU PĀRVIETOŠANĀ LIETOJAMIE SIGNĀLI

Nr.p.k.	Signāls	Nozīme	Apraksts	Ilustrācija
1	2	3	4	5
1.	Sākt!	Uzmanību Sākt darbību	Abas rokas izstieptas horizontāli ar delnām uz priekšu	
2.	Stop!	Pārtraukt kustību	Labā roka pacelta augšā ar delnu uz priekšu	
3.	Beigt!	Izbeigt darbību	Abas rokas savienotas krūšu augstumā	
4.	Celt!	Pacelt kravu	Labā roka pacelta augšā ar delnu uz priekšu un lēnas izdara aplveida kustības	
5.	Zemāk!	Nolaist kravu	Labā roka nolaista lejā ar delnu uz iekšu un izdara lēnas aplveida kustības	
6.	Vertikālā distance	Samazināt vai palielināt vertikālo distanci	Ar rokām norāda būtisko distanci	
7.	Virzīt uz priekšu!	Kravu pārvietot uz priekšu	Abas rokas saliektas ar delnām uz augšu un izdara lēnas kustības uz ķermeņa pusi	
8.	Virzīt atpakaļ!	Kravu pārvietot	Abas rokas saliektas ar delnām uz leju un izdara lēnas kustības prom no ķermeņa atpakaļ	

9.	Pa labi no signalizētāja	Kravu pārvietot pa labi	Labā roka izstiepta horizontāli ar delnu uz leju un lēni izdara sīkas kustības pa labi	
10.	Pa kreisi no signalizētāja	Kravu pārvietot pa kreisi	Kreisā roka izstiepta horizontāli ar delnu uz leju un lēni izdara sīkas kustības pa kreisi	
11.	Horizontālā distance	Samazināt vai palielināt horizontālo distanci	Ar rokām norāda būtisko distanci	
12.	Bīstami!	Novērst avārijas situāciju	Abas rokas paceltas augšā ar delnām uz priekšu	
13.	Ātrāk!	Paātrināt kustību	Visas kustības izdara ātrāk	
14.	Lēnāk!	Palēnināt kustību	Visas kustības izdara lēnāk	